

8. september 2023

EM 2023/113

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt foranstaltningen af borgere, der begår personfarlig kriminalitet såsom vold og drab, har en tilpas varighed.

(Medlem af Inatsisartut Bjørk Lange Olsen, Demokraatit)

Det er absolut ikke behagelig læsning at gennemgå politiets årsstatistikker. Omfanget af personfarlig kriminalitet såsom vold og drab befinder sig desværre på et meget højt niveau, som ingen bør være tilfredse med¹. For eksempel er antallet af anmeldte voldssager fire gange så højt som i Danmark og hele 10 gange så højt som på Færøerne. Tallene for drab er ligeledes alt for høje.

Dette er ikke noget nyt. Det er noget, der har stået på i mange år. Også selvom det er et område, som har haft en del politisk opmærksomhed. Der har været oplysningskampagner og fokus på forebyggelse. Det støtter jeg op om, og mener skal fortsætte. Jeg er overbevist om, at dette arbejde på længere sigt vil have positive effekter.

Men vi er altså også nødt til at drøfte, hvilke konsekvenser vi mener, at der skal være forbundet med at begå disse forbrydelser. Er konsekvenserne, i form af længderne på de nuværende anstaltsanbringelser, rimelige og tilstrækkelige? Det mener jeg ikke.

Jeg mener tværtimod, at foranstaltningsniveauet for personfarlig kriminalitet såsom vold og drab i dag er alt for lavt. Foranstaltningerne bør efter min mening hæves ganske markant.

Vores kriminallov er sådan indrettet, at der ved tidsbestemt anbringelse er en maksimumforanstaltning på 10 år². Det vil sige, at man uanset grovheden af en forbrydelse maksimalt kan komme 10 år i anstalt – med mindre man idømmes forvaring på ubestemt tid. Det betød eksempelvis, at en mand i 2022 blev idømt en foranstaltning på 9 år for at dræbe et barn³. Nogen synes måske, at 9 år lyder passende eller rimeligt, men det synes jeg ikke. 9 år. For at tage livet af et uskyldigt barn. Det er efter min mening for lavt.

I den forbindelse er det værd at nævne, at det trods alt er positivt, at der er dialog med Rigsmyndighederne om at hæve maksimumsforanstaltningen til 16 år⁴. Jeg mener dog heller ikke, at dette er tilstrækkeligt. Jeg mener ikke, at vores kriminallov skal indeholde et loft over, hvor lang tid man som drabsmand kan blive anbragt i anstalt. Dette vil betyde, at man som drabsmand principielt kan blive idømt anbringelse i anstalt på livstid. Hvad mener Inatsisartut og Naalakkersuisut om dette?

¹ Årsstatistik 2022 Grønlands Politi

² § 147 i Kriminallov for Grønland

³ "Landsret lægger ny linje: Strengere straffe for drab begået i Grønland" - artikel på KNR.gl den 13. april 2022.

⁴ "Minister: Danmark bakker op om længere foranstaltning i Grønland" - artikel på KNR.gl den 9. juni 2023.

Hvad angår andre former for personfarlig kriminalitet såsom vold, herunder partnervold, mener jeg også, at foranstaltningsniveauet bør sættes markant op. Mange voldsmænd slipper i dag alt for billigt. Jeg ser gerne foranstaltningsniveauet for vold fordoblet.

Vi har i alt for mange år haft en alt for mild tilgang til gerningsmænd, der begår alvorlige forbrydelser mod deres medmennesker. Det er på tide, at den slags gerningsmænd får langt hårdere konsekvenser at føle. Jeg synes også, at de triste og vedvarende statistikker vedrørende vold og drab viser, at vores nuværende tilgang ikke virker som ønsket.

Det er på denne baggrund min overbevisning, at gerningsmænd i dag slipper for let i forhold til personfarlige forbrydelser, og jeg mener ikke, at vores nuværende foranstaltningsniveauer er passende i forhold til forbrydelsernes grovhed.

Jeg ser frem til at høre, hvilke holdninger Naalakkersuisut og partierne i Inatsisartut har hertil.